

الزامات ورود وثبات حضور پایدار در بازار عراق

رایزن بازرگانی سفارت ج.ا.ایران در عراق - بغداد
اسفند ماه سال ۱۴۰۰

اهمیت اقتصادی کشور عراق

اهمیت اقتصادی کشور عراق برای جمهوری اسلامی ایران

۱. همسایه و دارای مرز ۱۴۵۸ کیلومتری زمینی و مرز دریایی و دومین کشور پر جمعیت بعد از ایران در خلیج فارس می باشد .
 ۲. موقعیت استراتژیک عراق عراق از شمال به ترکیه از جنوب کویت و از شرق به عربستان ، اردن و سوریه همسایه است . این کشورها همه از نظر سیاسی و اقتصادی برای ما مهم هستند .
 ۳. عراق راه تعامل ما را به اورپا نزدیک تر می کند . عراق راه صادرات ما را به شمال آفریقا هموارتر می کند . عراق یک کشور در حال بازسازی است . عراق از سال ۱۹۸۰ تا کنون درگیر جنگ های خارجی و داخلی است .
 ۴. کلیه زیرساخت های عراق اعم از آب ، برق،راه، بنادر وریل آهن از بین رفته است . عراق یک کشور ثروتمند است . رتبه پنجم ذخایر نفتی دنیا را دارد .
- ونزوئلا - عربستان - ایران - کانادا - عراق (۸٪ درصد از کل ذخایر نفتی جهان در عراق است ، ۱۴۵ میلیارد بشکه) عراق رتبه ۱۱ در ذخایر گاز طبیعی استخراج نشده را دارد . بیش از ۳۱۷۰ میلیارد متر مکعب .
- عراق ماهانه بیش از ۹۰ میلیون بشکه صادرات نفت دارد که از این صادرات حدود ۷ میلیارد دلاردرآمد ماهانه دارد . (روزی ۳,۸ میلیون بشکه)
۵. عراق کشوری حاصلخیز و دارای منابع آبی غنی است دو رود دجله و فرات از ترکیه و سوریه وارد این کشور و سپس به خلیج فارس سرریز می شوند .

اهمیت اقتصادی کشور عراق برای جمهوری اسلامی ایران

۶. ایران و عراق دارای ۱۲ مرز مشترک (۷ مرز در اقلیم و ۵ مرز در دولت مرکزی) و یک مرز آبی در رودخانه اروند می باشند .
استان خوزستان - ایلام - کرمنشاه - کردستان و آذربایجان غربی رو به روی استان بصره - میسان - واسط - دیاله - حلبچه - سلیمانیه - و اربیل هستند .
۷. به واسطه درآمد حاصل از صادرات و فروش نفت تراز تجاری این کشور مثبت می باشد (درآمد عراق در سال ۲۰۲۱ به بیش از ۷۰ میلیارد دلار رسیده است) .
۸. درآمد حدود ۶۰ تا ۹۰ میلیارد دلاری سالانه بستگی به قیمت نفت و هزینه ۳۰ تا ۵۰ میلیارد دلاری در طول هر سال .
مهمترین شرکای تجاری عراق عبارتند از :
چین - ترکیه - ایران - امارات - هندوستان - آمریکا - ایتالیا - اکراین - کره - یونان (تراز تجاری عراق با اغلب کشورها به جز ایران مثبت است)
۹. با توجه به اینکه مشخص شد چرا عراق برای ج.ا.ایران مهم است موضوع تجارت با این کشور در اولویت بخش تجاری قرار گرفت . (بعد از حکومت بعث در سال ۲۰۰۳)
در ابتدا نیاز عراق به کالا با توجه به مزیت های خاص کشورمان موجب شد که بیشترین اتکاء را برای واردات به کشورمان داشته باشد .
از سال ۲۰۰۳ تا ۲۰۱۴ (حمله داعش به عراق بوده است) تقریباً عراق به فکر تولید و با به عبارتی جلوگیری از واردات نبوده است ، به دلیل عدم ثبات دولت ها که اکثراً موقت بوده اند .
می توان گفت از سال ۲۰۱۶ اقدام به ارائه برنامه های اقتصادی جهت تولید محصولات کشاورزی ؛ احیای صنایع متوقف شده و بازسازی زیر ساخت های خود کرده است .

اهمیت اقتصادی کشور عراق برای جمهوری اسلامی ایران

در زمینه بعضی از مواد غذایی خشکبار هم هرچند فعالیت چشمگیری نداشته ولی برای بعضی از محصولات از جمله انواع ماکرونی ، نمک ، عسل و ... ممنوعیت واردات را اعلام کرده است .

علی رغم تمامی فعالیات ها وتلاش های انجام شده توسط بخش دولتی و بخش خصوصی جهت رسیدن به خودکفائی ، باید گفت که بازار عراق بهترین بازار در منطقه بوده و دارای فرصت های زیادی برای تجارت می باشد . از مهمترین زمینه های فعالیت در عراق می توان به موارد ذیل اشاره نمود:

- در زمینه های نفت ، پتروشیمی ، گاز (استخراج نشده است)
- تولید برق - نیروگاه گازی و خورشیدی
- زیر ساخت ها ، از جمله راه و جاده ، ریل آهن ، بنادر ، آب و فاضلاب ، پل وزیر گذر وفرودگاه و...
- در زمینه احداث مسکن
- در زمینه احیای واحدهای تولیدی متوقف شده و یا احداث جدید
- در زمینه تولید انواع محصولات کشاورزی و صنایع تبدیلی
- در زمینه انتقال خطوط تولید
- استفاده از زمین های کشاورزی

همگی این فعالیت در قالب سرمایه گذاری مشترک قابل انجام می باشد .

زمینه های اقتصادی ذکر شده بیشتر صادرات خدمات فنی و مهندسی بوده و لی در خصوص صادرات انواع کالا نیز فرصت ها بی شمار می باشند .

پتانسیل ها و ظرفیت های فوری صادراتی به عراق

ظرفیت های کالایی

- انواع مواد غذایی بسته بندی شده ، کنسروجات ، خشکبار، میوه ومركبات، انواع شکلات ومحصولات کشاورزی فرآوری شده .
- قطعات فولادی ومیلگرد ، مواد معدنی ، کلینکر، سنگ وسرامیک ، کف پوش ها،لوله های فلزی بانواع قطر
- لوازم خانگی از جمله :آب گرمکن ،کولر آبی ، لباسشویی ، اجاق گاز و فرش ماشینی وانواع موکت
- کارتن وكاغذ برای بسته بندی ، ظروف یکبار مصرف كاغذی وپلاستیکی ، ظروف شیشه ای وپلاستیکی آشپزخانه ای و ظروف شیشه ای نوشیدنی ها ،
- پلی اتیلن سبک وسنگین، آب ژاول ، انواع اسید، مواد شوینده وكود شیمیایی ، روغن های سبک
- انواع شیرآلات و محصولات بهداشتی وساختمانی، سیم وكابل وتجهیزات برقی ، دیوارپوش ها تزئینات ساختمان ، آسانسور ، انواع پنجره پی وی سی ویو پی وی سی ، بالابرهای برقی
- انواع خطوط تولید (تقاضا بیشتر درزمینه مواد غذایی ونوشیدنی می باشد)
- انواع دارو وسرم وتجهیزات پزشکی محصولات بهداشتی وآرایشی
- انواع کیف وكفش و پوشاک و محصولات نساجی
- قطعات مختلف صنعتی از وسایل یدکی خودرو تا ماشین آلات صنعتی
- خوراک دام و طیور ، ماشین آلات کشاورزی وخطوط تولید وپرورش طیور وكشتارگاه داو و طیور
- تأمین انواع سوله های فلزی وغیر فلزی

ظرفیت های خدمات فنی و مهندسی

- پروژه های مسکونی ، آموزشی ، اداری ، تفریحی و تجاری
- پروژه های بازسازی یا نوسازی صنایع متوقف شده مثل لاستیک سازی ، پتروشیمی ، کود شیمیایی ، نساجی و...
- پل سازی ، راه ، فرودگاه ، خطوط ریل آهن
- کشتی سازی و تعمیرات امواج شناورها
- خطوط لوله نفت و مخازن نفت
- مجاری آب وفاضلاب و ایستگاه های پمپاژ آب
- خطوط انتقال برق ، ایستگاه های فشار ضعیف و قوی برق ، دکل های برق و روشنایی و نیروگاه های تولید برق با انواع سوخت ها و خورشیدی
- احداث شرکت تعمیرات ترانسفورماتورها
- از منابع موجود دربانک تجارت عراق می توان برای صدور ضمانت نامه های بانکی جهت شرکت های خدمات فنی و مهندسی استفاده نمود.

ظرفیت های خدمات گردشگری و درمانی

- ایجاد شرکت های گردشگری مشترک برای مسافران وزوار دوطرف با بسته های مناسب گردشگری در مناطق مختلف ایران
- در اختیار گذاشتن فهرست خدمات بیمارستانی از عراق تا محل اقامت و بیمارستان تحت نظارت شرکت های مشترک
- استفاده از سرمایه گذاری تجار عراقی در هتل سازی در شهرهای مقدس قم و مشهد
- توجه به نیازهای درمانی گردشگران و برنامه ریزی جهت سوق دادن این قشر به بیمارستان های اختصاصی دارای ظرفیت
- معرفی صنایع دستی تخصصی هر استان به گردشگران عراقی در تورهای تخصصی جهت بازار یابی برای این تولیدات .

فرصت های سرمایه گذاری مشترک

- فرصت های متنوعی از سوی هیأت سرمایه گذاری عراق ووزارتخانه ها اعلام می شود ولی مهمترین واجرائی ترین آنها عبارتنداز:
- سرمایه گذاری در احداث پالایشگاه گاز در استان های غربی
- سرمایه گذاری در احداث پالایشگاه های کوچک تولید روغن در اقلیم کردستان
- سرمایه گذاری در احداث ۹ سد در منطقه اقلیم کردستان
- سرمایه گذاری در احداث فرودگاه شهرهای مهم از جمله الانبار وموصل
- سرمایه گذاری در بازسازی ریل آهن خطوط داخلی
- سرمایه گذاری در احداث شهرک های صنعتی در کلیه استان های عراق
- سرمایه گذاری در احداث نیروگاه برق و انرژی خورشیدی
- سرمایه گذاری در احداث مجتمع های مسکونی ، تجاری و آموزشی
- سرمایه گذاری در پروژه های کارخانه های بازیافت در استان ها مختلف عراق

فرصت های سرمایه گذاری مشترک

- سرمایه گذاری در احداث بیمارستان و مراکز خدمات درمانی
- سرمایه گذاری مشترک در بخش خصوصی در زمینه های مختلف اقتصادی (تولید و بسته بندی مواد غذایی ، پلاستیک ، صنایع چوب ، مصالح ساختمانی ، لوازم خانگی ، مواد شیمیایی ، صنایع تبدیلی ، بیمه ، خودروسازی ، قطعات صنعتی و...)
- راه اندازی صنایع کوچک و متوسط با حداقل سرمایه گذاری مشترک بین دوبخش خصوصی در قالب کارگاه های منطقه ای .
- تولید دارو و تجهیزات پزشکی
- احیاء و بازسازی صنایع عراق و اکتشاف معادن با کمک ایدرو و ایمیدرو
- ساخت سیلو ، کارخانه آرد ، انبار و سردخانه

**نحوه برگشت ارز حاصل از
صادرات به کشور**

فروش دلاری از طریق صرافی ها

صرافی های مجاز تحت نظارت بانک مرکزی عراق (فقط ظرفیت حواله کرد حداکثر ۱۰ هزار دلار را به صورت روزانه دارند)

- صرافی های غیر مجاز که تحت نظارت بانک مرکزی عراق نمی باشند
ومی توانند تا ظرفیت یک میلیون دلار روزانه حواله نمایند.

هزینه کارمزد صرافی ها

بسته به انتقال حواله به دلار یا ریال به کشور مقصد می تواند متفاوت باشد
بابت انتقال حواله به دلار ۲ درصد اخذ می شود
انتقال حواله به ریال به کشور مقصد ۱ درصد اخذ می شود
نرخ مبادله دلار به ریال با توجه به بازار روز کشور مقصد محاسبه می گردد

فروش دلاری به صورت نقدی در پایانه های تجاری

ورود هر مقدار ارز به صورت نقد به کشور مجاز ولی در اولین گمرک ورودی باید اظهار شود تا از غیر تقلبی بودن و مشمول قوانین پول شوئی نبودن اطمینان کامل حاصل شود

فروش ریالی در واحد تولیدی

در این نوع تعامل خریدار عراقی به واحد تولیدی مراجعه و با توجه به اینکه خود یا وکیل معرفی شده دارای حساب بانکی در ایران می باشد ، می تواند نسبت به انتقال به حساب فروشنده کالا اقدام کند ، فقط در این خصوص سقف جابجائی باید رعایت شود.

مهمترین راه های ورود وماندگاری در بازار عراق

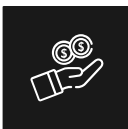
راه های ورود به بازار عراق :

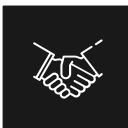
حضور در نمایشگاه ها

بازاریابی و شناخت سلیقه مصرف کننده

ارائه کالای با کیفیت (تطابق کالا)

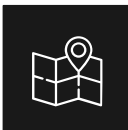

تعهد در ارسال به موقع کالا

راه های ورود به بازار عراق :

ارائه قیمت مقطوع بدون نوسان زیاد

رساندن کالا تا محل انبار

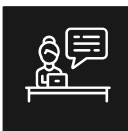

ایجاد نمایندگی

دعوت از تجار عراقی جهت بازدید از واحدهای تولیدی و حضور
تجار ایرانی در بازار عراق به صورت مستمر

راه های ورود به بازار عراق :

استفاده از ظرفیت اتاق های بازرگانی دو کشور

استفاده از مشورت رایزنان بازرگانی دو کشور

مشارکت با طرف های عراقی جهت پیگیری مطالبات

بررسی وضعیت رقبا و تبلیغ کالا با همکاری شرکت های عراقی

راه های ورود به بازار عراق :

اخذ تضامین لازم از هر دو طرف جهت شروع کار تا اعتماد مورد نظر بین طرفین حاصل شود

تولید با برند تاجر عراقی در صورت تقاضا

تنظیم قرارداد وثبت قرارداد در یکی از اتاق های بازرگانی دو کشور جهت کاهش ریسک مشکلات بعدی.

باتشکر

رایزن بازرگانی سفارت ج.ا.ایران در عراق - بغداد
اسفند ماه سال ۱۴۰۰

Iraq.tpoir@gmail.com

+964 7700055150-3

www.Iraq.tpo.ir

G